

e-Svizove novice so pri vas vsak mesec med šolskim letom. Vse do zdaj izdane številke (od junija 2011) so dostopne [tukaj](#).

Vaše prispevke, predloge in mnenja pričakujemo na info@sviz.si. Več vsebin najdete na www.sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

IZ VSEBINE

- 01 **Z novo skupino zaupnic in zaupnikov**
- 02 **Nespoštovanje znižanega normativa**
- 03 **Umetna inteligenca v izobraževanju**

28. februarja 2025
Leto 15, številka 134

Z NOVO SKUPINO ZAUPNIC IN ZAUPNIKOV

Z izobraževalnim seminarjem za sindikalne zaupnice in zaupnike Sviza v osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih smo 10. in 11. 2. 2025 nadaljevali s srečanji, ki smo jih v tokratnem nizu predvideli za predstavnike našega sindikata v zavodih po vsej Sloveniji. Skupno več kot tristo sindikalnih zaupnikov in zaupnic Sviza v osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih je v kongresni dvorani Hotela Slovenija v Portorožu z vodstvom sindikata in strokovnimi sodelavci za pravne zadeve izmenjevalo informacije in stališča o novembra lani končanih pogajanjih o plačni reformi in spremembah sistema plač v javnem sektorju, ki so se začele uveljavljati z začetkom letošnjega koledarskega leta. Predsednik Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih Dušan Nemeč je po predstavitvi dnevnega reda izobraževalnega srečanja, ki jih v sindikatu v tokratni izvedbi namenjamo temu, da bi razjasnili najbolj pereče dileme, ki spremljajo vpeljavo novega plačnega

systema, prepustil besedo glavnemu tajniku Branimirju Štruklju. Ta je z zaupnicami in zaupniki spregovoril o kontekstu zahtevnih pogajanj o odpravi plačnih nesorazmerij in oblikovanju novega plačnega sistema, v okviru katerih so se pogajalske skupine sindikatov in Vlade RS sestajale skoraj dve leti, pogajanja pa so se v izteku minulega koledarskega leta uspešno končala s sprejetjem novega Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, podpisom kolektivnih pogodb, aneksov h kolektivnim pogodbam ter več uredb in aktov. Omenjene dokumente so zbranim podrobno predstavili strokovni sodelavci in sodelavke Sviza za pravne zadeve ter predstavnica Konfederacije sindikatov javnega sektorja Martina Vuk – gradivo je dostopno tukaj. Zaupnicam in zaupnikom se je na seminarju pridružil tudi minister za vzgojo in izobraževanje dr. Vinko Logaj, ki je predstavil najpomembnejše aktualno dogajanje na področju resorja.

NAPELJEVANJE H KRŠITVI ANEKSA

Sindikalne zaupnice in zaupnike Sviza v osnovnih in glasbenih šolah, osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami ter v srednjih in višjih šolah ter dijaških domovih smo s posebnimi obvestili 21. 2. 2025 seznanili, da po presoji sindikata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje v okrožnici napeljuje h kršitvi Aneksa h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja glede plačila povečane učne obveznosti, ter podčrtali, da se Sviz s posredovano okrožnico ne strinja. Okrožnica namreč po mnenju sindikata predstavlja kršitev 15. člena Aneksa h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja in je v nasprotju s tem, kar je bilo usklajeno med socialnimi partnerji med zadnjimi pogajanjimi za sklenitev omenjenega aneksa. Posebej smo izpostavili, da okrožnica s Svizom ni bila usklajevana, kar predstavlja močan zdrs pod raven sodelovanja, ki je bila pri oblikovanju

novega plačnega sistema vzpostavljena med vlado in sindikati. Kot najbolj sporna stališča ministrstva v okrožnici smo v Svizu izpostavili, da se v skladu s 15. členom Aneksa h KPVIK za plačilo povečane tedenske učne obveznosti upošteva zgolj mesečni obseg opravljenih ur povečane tedenske učne obveznosti; da je bistvena zgolj dejanska realizacija in da se učiteljem povečana učna obveznost zaradi opravljanja drugih nalog, povezanih z izvajanjem obveznega programa, ne more obračunati. Kot smo zapisali, bomo v Sviz vztrajali, da se nepravilno tolmačenje ministrstva v okrožnici umakne, ker po našem mnenju krši dogovorjeno na pogajanjih in je neskladno z določbo Aneksa h KPVIK. Storili bomo vse, da bo ministrstvo upoštevalo podpisane dogovore, pri tem pa poudarjamo še, da Aneks h KPVIK ni enostranski pravni akt ministrstva. Za več – klik.

Z izobraževalnim seminarjem za sindikalne zaupnice in zaupnike Sviza v osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih smo 10. in 11. 2. 2024 nadaljevali s srečanji, ki smo jih v tokratnem nizu predvideli za predstavnike našega sindikata v zavodih po vsej Sloveniji.

Podrobnejšo objavo o izobraževalnem seminarju in gradivo najdete na naši spletni strani – klik. Marca, 10. in 11. 3. 2025, bomo pripravili še izobraževanje za predstavnice in predstavnike Sviza v predšolski vzgoji; potekal bo v Rimskih Toplicah. Še dva izobraževalna seminarja – za sindikalne zaupnice in zaupnike v osnovnih šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami ter v visokem šolstvu in znanosti – bosta izpeljana aprila.

NESPOŠTOVANJE ZNIŽANEGA NORMATIVA

V Svizu smo skupaj z Društvom šolskih svetovalnih delavcev Slovenije 6. 2. 2025 [pripravili novinarsko konferenco, na kateri smo predstavili problematiko znižanega normativa za svetovalne delavce v vrtcih](#). Nekaj dni prej smo namreč v dopisu ministra za vzgojo in izobraževanje ponovno seznanili z več mesecem trajajočim nespoštovanjem Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje v delu, ki ureja znižanje normativa za svetovalne delavce v vrtcih. Predsednica glavnega odbora in predsednica Sindikalne konference predšolske vzgoje Marjana Kolar je poudarila, da je v današnji družbi vloga svetovalnega dela v vzgoji in izobraževanju nadvse pomembna, ministrstvo pa je dolžno poskrbeti za spoštovanje določil omenjenega pravilnika. Tina Rezar, predsednica Sekcije svetovalnih delavk in delavcev, je povedala, da prejema številna opozorila o nespoštovanju normati-

vov in s tem tudi pogojev, ki morajo biti zagotovljeni za učinkovito in kakovostno svetovalno delo v predšolski vzgoji. Še enkrat več je poudarila, da so svetovalni delavci v vrtcih ključni za zagotavljanje kakovostnega in celostnega razvoja otrok, vendar pa brez ustreznih normativov in podpore njihovo delo ne more biti učinkovito. Predsednica Društva šolskih svetovalnih delavcev Slovenije Doroteja Perše je prenesla sporočilo svetovalnih delavk iz vrtcev, da je konkretnih razlogov za kadrovsko povečanje veliko in da zato ne pristajajo na prelaganje odgovornosti financiranja med ministrstvom in občinami. Glavni tajnik Sviza Branimir Štrukelj je v povezavi z nespoštovanjem normativov za svetovalne delavce v vrtcih izrazil skrajno ogorčenje nad nedopustno samovoljo občin na tem področju in obenem nad nesprejemljivim neukrepanjem pristojnih ministrstev. [Klik do povzetka in videoposnetkov!](#)

V Svizu smo skupaj z Društvom šolskih svetovalnih delavcev Slovenije 6. 2. 2025 [pripravili novinarsko konferenco, na kateri smo predstavili problematiko znižanega normativa za svetovalne delavce v vrtcih](#).

Slovenija je [v poročilu Pomembni podatki o vzgoji in varstvu predšolskih otrok v Evropi](#) posebej izpostavljena med zgolj še šestimi drugimi državami v Evropi kot država z visokokakovostno predšolsko vzgojo, pri čemer h kakovosti bistveno prispevajo prav zaposleni v naših javnih vrtcih.

PREDŠOLSKA VZGOJA V EVROPI

Ob letošnjem mednarodnem dnevu izobraževanja je evropsko omrežje za izmenjavo podatkov o izobraževanju Eurydice na objavilo tretjo izdajo Pomembnih podatkov o vzgoji in varstvu predšolskih otrok v Evropi [Key data on Early Childhood Education and Care in Europe 2025 \(pdf, en\)](#). V poročilu je celostno analizirano stanje na področju predšolske vzgoje, povzeti pa so kazalniki o dostopnosti, upravljanju, financiranju, zaposlovanju, kurikulumih in spremljavi, ki prikazujejo, kako so ta področja povezana. Na novo so vključeni inkluzija, financiranje, delovni pogoji osebja in plače. Slovenija je [v poročilu](#) posebej izpostavljena med sedmimi državami, v katerih področje predšolske vzgoje in izobraževanja izpolnjuje vsa opredeljena merila kakovosti: upravljanje s strani enega

vodilnega organa za vse ravni predšolske vzgoje, pravico do mesta v vrtcu za vsakega otroka od najzgodnejšega otroštva, visok izobrazbeni standard oz. visokošolska izobrazba zaposlenih, ki delajo z vsako od skupin otrok na predšolski ravni, ne glede na starost, in opredeljene smernice za celotno obdobje predšolske vzgoje in izobraževanja. Kar se tiče sredstev BDP za področje predšolske vzgoje, so se v državah EU sredstva, namenjena predšolski vzgoji in varstvu, od leta 2014 do 2021 v povprečju zvišala: z 0,67 % BDP leta 2014, na 0,71 % leta 2021. To povečanje je še izrazitejše, če upoštevamo, da se je v tem obdobju zmanjšalo število otrok v vrtcih, in kaže, da se vzgoji in izobraževanju pripisuje vse večji pomen. [Za več – tukaj.](#)

SEJA SREDNJEŠOLSKE KONFERENCE

Na sedežu glavnega odbora Sviza so se 5. 2. 2025 sešli članice in člani predsedstva [Sindikalne konference srednjih, višjih šol in dijaških domov](#). Z aktualnim dogajanjem jih je najprej seznanil glavni tajnik Sviza Branimir Štrukelj, zatem pa so v razpravi posebej namenili pozornost problematiki prevedbe delovnih mest učiteljev višjih svetnikov, implementaciji novega plačnega sistema, aplikaciji za prevedbo delovnih mest in dogovoru glede pravice do odklopa. Dodatno so si izmenjali stališča o plačilu za ocenjevanje mature in zaključnih izpitov, predsednik konference Miha Gartner in strokovna sodelavka za pravne zadeve Samra Praprotnik Kos pa sta podrobneje poročala o vprašanjih, povezanih z neenakomerno razporeditvijo učne obveznosti. Obravnavali so tudi pokojninsko reformo, razpravljali o različnih modelih za neenakomerno razporeditev učne obveznosti in se pri tem izrekli o predlogu za pogajanja z ministrstvom. Seznanili

so se tudi z aktivnostmi na področju priprave predpisov glede plačila poklicne mature, splošne mature in zaključnih izpitov. Poleg tega so obravnavali dejavnost Komisije za spremljanje vajeništva v šolskem letu 2024/25, v kateri ima članico tudi Sviz. Ta je v poročilu izpostavila, da bi bilo bolj smiselno, da bi v komisiji sodeloval predstavnik drugega sindikata, saj Sviz nima neposrednih predstavnikov pri delodajalcih, kjer vajenci opravljajo praktično usposabljanje. Opozorila je, da drugih sindikatov področje vajeništva ne zanima dovolj, in dodatno izpostavila, da je zanimanje dijakov za vajeniško izobraževanje nizko, a postopoma narašča. Omenjena komisija se ukvarja z izzivi vseh vključenih deležnikov in pripravljala letno poročilo o izvajanju vajeništva za šolsko leto 2023/24, v ta namen pa bo izpeljana tudi anketa o spoštovanju pravic vajencev in pogojih mentorstva.

“

Sviz podpira, da se je zgodil premik, a bi država, ki do zdaj ni poznala resnega investiranja v vzgojo in izobraževanje, lahko področju namenila več sredstev in v krajšem času. Predlog Sviza je bil, da bi se sredstva dvigovala za 0,03 odstotka BDP do skupnega zneska 0,6 odstotka BDP.

Članice in člani odbora za enakost Etuce so ob koncu dvodnevne srečanja izrazili tudi podporo srbskim študentom v njihovem boju za boljši, bolj dostojen jutri.

Udeleženi na dvodnevem praktičnem usposabljanju, ki je v organizaciji ETUI in ETUCE potekalo v Bruslju, so si izmenjali informacije, kako se zaposleni v izobraževanju soočajo s prisotnostjo generativne umetne inteligence pri pouku, kako le-ta vpliva na dinamiko v učilnicah in preoblikuje izobraževanje, ter razmišljali o pravicah in odgovornosti učiteljev v novih okoliščinah.

SPREMEMBE FINANCIRANJA ŠOLSTVA

Predstavniki Sviza so skupaj s ključnimi deležniki na področju vzgoje in izobraževanja 6. 2. 2025 sodelovali na delovnem posvetu o prihodnosti slovenskega šolstva, na katerem je ob spremembah, s katerimi se sooča resor, tudi predsednik vlade poudaril pomen konstruktivnega dialoga. Minister za vzgojo in izobraževanje je zbranim predstavil najpomembnejše prihajajoče spremembe novele zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, s katero se po njegovih besedah urejajo področja, ki zagotavljajo razvoj in višjo kakovost vzgoje in izobraževanja v Sloveniji. Minister za finance je poudaril, da so razvojni programi ključnega pomena za konkurenčnost države in krepitev družbenih vrednot, ter izpostavil, da so investicije v šolstvo zadnjih dvajset let zaostajale za vsemi ostalimi podsistemi v tej državi. Vlada je 13. 2. 2025 vnovič obravnavala predlog novele Zofvi ter med drugim

predlaga, da bi za razvoj in investicije v vzgoji in izobraževanju namenili 0,5 odstotka BDP. Sredstva naj bi se zviševala postopno od leta 2027 do leta 2036, in sicer za 0,025 odstotka BDP na leto. Glavni tajnik Sviza je od tem povedal, da sindikat podpira, da se je zgodil premik, a da bi država, ki do zdaj ni poznala resnega investiranja v vzgojo in izobraževanje, lahko področju namenila več sredstev in v krajšem času. Predlog Sviza je bil, da bi se sredstva dvigovala za 0,03 odstotka BDP do skupnega zneska 0,6 odstotka BDP. Branimir Štrukelj se je odzval še na spremembe pri imenovanju ravnateljev in v omejevanju pristojnosti svetov zavodov ter glede slednjega poudaril, da bi svet zavoda kot ključni organ delovanja zavodov moral ohraniti pristopnost pritožbenega organa tudi v primeru rednih in izrednih odločitev.

NOV MANDAT ODBORA ZA ENAKOST

Stalni odbor Etuce za enakost, v katerem sodeluje tudi predstavnik Sviza, se je februarja, 18. in 19. 2. 2025, sešel na prvem letnem sestanku v novem mandatnem obdobju 2025–2028. V uvodu v dvodnevno srečanje so članice in člani izbrali vodstvo odbora za naslednja štiri leta – kot predsednico so potrdili Rossello Benedetti iz Italije, kot podpredsednico pa Alexandro Corneo iz Romunije – ter začrtali smernice prihodnjega delovanja. V nadaljevanju so razpravljali o morebitnih spremembah in dopolnitvah dveh ključnih dokumentov, in sicer akcijskih načrtov Etuce za zagotavljanje enakosti

spolov ter zagotavljanje enakosti, vključevanja in upoštevanja raznolikosti. Podrobno so se seznanili z dejavnostjo Etuce in posameznih sindikatov članov v boju proti skrajno desničarskemu diskurzu, ki ogroža ohranjanje enakosti, demokracije in vključevanja, ter tudi s pogajanjem in projektom za preprečevanje nasilja na podlagi spola pri delu, doma in na spletu. Članice in člani odbora za enakost Etuce so ob koncu dvodnevne srečanja izrazili tudi podporo srbskim študentom v njihovem boju za boljši, bolj dostojen jutri.

UMETNA INTELIGENCA V IZOBRAŽEVANJU

Na usposabljanju, ki sta ga pripravila [Evropski sindikalni inštitut \(ETUI\)](#) in [Evropski sindikalni odbor za izobraževanje \(ETUCE\)](#), so deležniki v šolstvu 20. in 21. 2. 2025 v Bruslju spoznavali številne vidike vstopanja umetne inteligence v šolski prostor. V ospredju razprave je bilo vprašanje, kako lahko tehnologija pripomore k zagotavljanju enakosti in vključenosti v izobraževanje, ob tem pa navzoči seveda niso spregledali pomembnega vpliva digitalnih orodij in tehnologij na vlogo učiteljskega poklica. Ob praktičnih dejavnostih so spoznavali platformo Howspace in si izmenjali informacije, kako

se zaposleni v izobraževanju soočajo s prisotnostjo generativne umetne inteligence pri pouku, kako le-ta vpliva na dinamiko v učilnicah in preoblikuje izobraževanje, ter razmišljali o pravicah in odgovornosti učiteljev v novih okoliščinah. Strinjali so se, da je nujno vztrajati, da tehnologija ne bo posegla v zmanjšanje strokovne avtonomije učiteljev ali poslabšala delovnih pogojev zaposlenih v vzgoji in izobraževanju ter da je transparentna uporaba digitalnih orodij bistvenega pomena pri zagotavljanju vključujočega in pravičnega učnega okolja.

